

تاریخ روابط ایران و پاکستان به چه صورت بوده است؟

(از سال ۱۹۴۷؛ سال
استقلال پاکستان)
تاکنون می‌توان
گفت میان این دو
کشور چه پیش
از پیروزی انقلاب
اسلامی و چه پس از
آن، روابطی مثبت
برقرار بوده است که
گاهی اوقات بسیار
نزدیک و دوستانه و
گاهی کمتر دوستانه
بوده است اما
هرگز به صورت دو
همسایه متخاصم
نیوده‌اند

در یک نگاه کلی به تاریخ روابط میان ایران و پاکستان (از سال ۱۹۴۷؛ سال استقلال پاکستان) تاکنون می‌توان گفت میان این دو کشور چه پیش از پیروزی انقلاب اسلامی و چه پس از آن، روابطی مثبت برقرار بوده است که گاهی اوقات بسیار نزدیک و دوستانه و گاهی کمتر دوستانه بوده است اما هرگز به صورت دو همسایه متخاصم نیوده‌اند. البته این دو کشور با توجه به دغدغه‌ها و نیز عمق راهبردی‌ای که در افغانستان داشته‌اند در این حوزه به نوعی به رقابت و گاهی همکاری بایکدیگر پرداخته و مسائل افغانستان خصوصاً در چهل سال جنگ و جهاد و اشغالگری امریکا و... به متغیری اثرگذار بر روابط میان ایران و پاکستان تبدیل شده است.

قدرت‌گیری مجدد طالبان و شکل‌گیری دولت دوم طالبان در افغانستان چگونه و چطور بر روابط میان ایران و پاکستان اثرگذار خواهد بود؟

برای پاسخ به این پرسش باید به سه ضلع روابط پاکستان-طالبان، ایران-طالبان و ایران-پاکستان توجه کرد که در واقع دو مورد اول مقدمه برای فهم سومی ناظر به تأثیر طالبان بر آن هستند.

۱- پاکستان-طالبان: با سقوط دولت عمران خان در پاکستان و برسرکار آمدن شهباز شریف قابل پیش‌بینی بود که روابط میان پاکستان و طالبان دچار برخی تنش‌ها شود. تنش‌های مرزی متعدد و یک‌بار بمباران محلی در نزدیکی خوست توسط ارتش پاکستان (به بهانه حضور طالبان پاکستان در آن نقطه و...) حتی احتمال ایجاد جنگ-خصوصاً با تحریک و هماهنگی امریکا-بین دو کشور تا حدی محتمل شده است. امریکا از ایجاد چنین جنگی منافع زیادی خواهد برد که تنها یکی از آنها ایجاد اختلال جدی در فرایندهای اقتصادی مدنظر چین در منطقه است. جنگ میان افغانستان و پاکستان پروژه‌های یک کمربند یک جاده و کریدور اقتصادی چین و پاکستان را تهدید می‌کند و به این شیوه رقیب اقتصادی و نظامی بسیار مهم امریکا در سطح جهان را دچار مشکل می‌کند. شعله چنین جنگی آسیای مرکزی، روسیه و ایران را نیز متأثر خواهد کرد و این نیز هدفی دیگر از اهداف امریکا را محقق خواهد کرد. همچنین در خود افغانستان نیز مجالی برای بازیگری مجدد امریکا و ناتو و نزدیکان به غرب را فراهم خواهد کرد. پس تنش موجود و فزاینده میان پاکستان و طالبان قابل ملاحظه است و بسیار خطرناک برای کل منطقه.

سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا گفته است که پاکستان حق دارد در دفاع از خود در برابر تروریسم اقدام کند. «ند پرایس» در ۱۳ دی ۱۴۰۱ در یک نشست خبری گفته آنان از اظهارات مقامات پاکستان و بیانیه اخیر کمیته امنیت ملی این کشور در مورد تهدیدهای امنیتی علیه پاکستان آگاه هستند. «ند پرایس» در پاسخ به سؤال خبرنگاری در مورد اظهارات اخیر مقام‌های نظامی پاکستان گفته است: «مردم پاکستان از